

LAMENTATIONS OF JEREMIAH

An oratorio by Ryan Malone

קינות ירמיהו

אורטוריה מאת ראין מאלון

Roles (תפקידים)

Prophet (נביא)
Widow (אלמנה)
Lord (אדני)
People (העמים)
Children (עוללים)

Tenor Solo | סולו טנור
Soprano Solo | סולו סופרן
Baritone Solo | סולו בריטון
Chorus | מקהלה
Children's Chorus | מקהלת ילדים

LIBRETTO

ליברית

1 — HOW (Lam. 1:1-2)

WIDOW:

How lonely sits the city, once full of people!

LORD:

She became as a widow,
once great among the nations;
a princess among the provinces,
She became enslaved!

ALL:

Sore she weeps in the night,
And her tears are on her cheeks:

PROPHET/LORD:

She has none to comfort her of all her lovers,
all her neighbors betrayed her;
they became her foes.

2 — JUDAH (Lam. 1:3)

LORD:

Judah is removed
into affliction and great bondage:
she dwells among the heathen,
not finding any rest:

PEOPLE:

All her pursuers overtook her
between the narrow straits.

1 — איכה

העמים:

איכה יושבה בָּדָד הָעִיר רַבְתִּי עַם

נביא:

הִיְתָה כְּאַלְמָנָה
(וְאַלְמָנָה): רַבְתִּי בְּגוֹיִם
שָׁרָתִי בְּמַדִּינוֹת
(וְהָעַמִּים): הִיְתָה לְמַס:

עוללים:

בָּכוּ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה
וְדַמְעָתָה עַל לִחְיָהּ

העמים:

אֵין לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֲהָבָיהָ
כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָּהּ
הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים:

2 — יהודה

העמים (גברים):

גָּלְתָה יְהוּדָה
מֵעֲנִי וּמִרַב עֲבָדָה
הִיא יוֹשֶׁבֶת בְּגוֹיִם
(כָּל): לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ

העמים:

כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׁיגוּהָ
בֵּין הַמְצָרִים:

3 — ZION (Lam. 1:4-6)

LORD:

The ways of Zion mourn
for none come to the feasts;
All her gates are desolate:
her priests groan, her virgins grieve,
and she is in bitterness.

PROPHET:

Her foes are now chief,
her enemies are at ease;
for the Eternal made her grieve
for her many transgressions:
her children went as captives
before the foe.

LORD:

From the daughter of Zion
(+PROPHET:) all her beauty departed:
her princes became like harts
that find no pasture,
And they go without strength
before the pursuer.

4 — JERUSALEM (Lam. 1:7-9)

LORD:

Jerusalem remembered
in her days of trouble and exile
all her treasures she had in days of old,
when her people fell in the hand of the foe,
and none was there to help her;
adversaries saw her
and mocked when she ceased.

Jerusalem sinned greatly;
Therefore she was tossed away;
all who honored her despise her,
for they beheld her nakedness:
indeed she groans and turns backward.

Her filthiness is in her skirts;
she remembered not her latter end
so terribly she fell: she has no comforter.

5 — BEHOLD (Lam. 1:9-11)

WIDOW:

Behold, Eternal, my affliction:
for the enemy has triumphed.

3 — צִיּוֹן

הָעַמִּים:

דְּרָכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת
מִבְּלִי בָּאִי מוֹעֵד
כָּל־שַׁעְרֶיהָ שׁוּמְמִין
כֹּהֲנֶיהָ נֹאנְחִים בְּתוֹלְתֶיהָ נוֹגוֹת
וְהִיא מֵרָלָה:

אֲדָנִי:

הִיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ
אִיבֶיהָ שְׁלוֹ
... הוֹגָה עַ
ל רַב־פְּשָׁעֶיהָ
עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי
(וְעוֹלָלִים) לִפְנֵי־צָר:

הָעַמִּים:

וַיֵּצֵא מִרְבַּת־צִיּוֹן
כָּל־הַדָּרָה
הִיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיִלִים
לֹא־מִצְאוּ מְרֻעָה
וַיִּלְכוּ בְּלֹא־כֹחַ
(וְעוֹלָלִים) לִפְנֵי רוֹדֶף:

4 — יְרוּשָׁלַם

נָבִיא:

זָכְרָה יְרוּשָׁלַם
יְמֵי עֲנִיָּה וּמְרוֹדֶיהָ
כָּל מַחֲמָדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִיְמֵי קֶדֶם
בְּנִפְל עָמָה בִּיד־צָר
וְאִין עֹזֵר לָהּ
רְאוּהָ צָרִים
שָׁחֲקוּ עַל מִשְׁבֹּתֶיהָ:

חֲטָא חֲטָאָה יְרוּשָׁלַם
עַל־כֵּן לִנְיָדָה הָיְתָה
כָּל־מִכְבָּדֶיהָ הִזְלִוָהּ
כִּי־רָאוּ עֲרוֹתָהּ
גַּם־הִיא נֹאנְחָה וּתְשֹׁב אַחֲוֹר:

טִמְאַתָּה בְּשׁוּלֶיהָ
לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ
וּתְרַד כְּפִלָּאִים אִין מִנְחָם לָהּ

5 — רְאֵה

הָעַמִּים:

רְאֵה ... אֶת־עֲנִי
כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב:

PROPHET:

The foe has spread his hand
o'er all her treasures,
for she has seen the heathen enter her sanctuary,
those whom you forbade
to enter your assembly.

All her people sigh, they seek bread;
they trade their treasures
for food to restore the soul.

WIDOW: Behold, Eternal, and consider,
for I have become vile.

6 — MY PAIN (Lam. 1:12-16)

WIDOW:

Let it not come to you, all you passing by!
behold, and see if there be any pain like my pain,
which is done to me,
whom the Eternal has afflicted
in the day of His fierce anger.

From on high He sent fire into my bones,
and it subdues them:
He spread a net for my feet, He turned me back:
He made me desolate and faint all the day.

Bound is the yoke of my sins,
woven by His hand upon my neck;
He has made my strength to fall,
The Lord set me into hands
from where I cannot rise.

All my mighty men
are trampled by the Lord in my midst:
He called an assembly against me
to crush my young men;

PEOPLE:

In a winepress the Lord has trodden
the virgin daughter of Judah.

WIDOW: For these things I weep;
my eye, my eye sends down water,

For the comforter is far from me:
who should restore my soul;
my sons became desolate,
because the foe prevailed.

הַעַמִּים:

יְדוּ פָרַשׁ יָדוֹ
עַל כָּל-מִחְמְדֶיהָ
כִּי-רָאָתָהּ גּוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ
(וְאֶלְמָנָה): אֲשֶׁר צִוִּיתָהּ
לֹא-יָבֹאוּ בְקֶהֱל לָךְ:

כָּל-עַמָּה נֹאנְחִים מִבְּקָשִׁים לֶחֶם
נִתְּנוּ מִחִמְדֵיהֶם
בְּאֹכֵל לְהָשִׁיב נַפְשׁ

רְאֵה ... וְהִבִּיטָה
כִּי הָיִיתִי זוֹלָלָה:

6 — מִכְאָבִי

הַעַמִּים:

לֹא אֲלִיכֶם כָּל-עֹבְרֵי דֶרֶךְ
הִבִּיטוּ וּרְאוּ אִם-יֵשׁ מִכְאֹב כְּמִכְאָבִי
אֲשֶׁר עוֹלָל לִי
אֲשֶׁר הוֹגָה ...
בְּיוֹם חֲרוֹן אַפִּי:

מִמָּרוֹם שָׁלַח-אֵשׁ בְּעַצְמוֹתַי
וַיִּרְדָּנָה
פָּרַשׁ רֶשֶׁת לְרַגְלִי הַשִּׁיבֵנִי אַחֲוֹר
נִתְּנִי שִׁמְמָה כָּל-הַיּוֹם דָּוָה:

נִשְׁקָד עַל פִּשְׁעֵי
בָּגִדוּ יִשְׁתַּרְגּוּ עָלַי עַל-צִוְאוֹרִי
הַכְשִׁיל כַּחַי נִתְּנִי
אֲדָנִי בִיָּדִי
לֹא-אֹכֵל קוֹם:

סָלַה כָּל-אֲבִירֵי
אֲדָנִי בְּקֶרְבִּי
קָרָא עָלַי מוֹעֵד
לְשֹׁבֵר בְּחוּרֵי

נְבִיא:

גַּת דֶּרֶךְ אֲדָנִי לִבְתוּלֹת
בַּת-יְהוּדָה:

עַל-אֵלֶּה אֲנִי בּוֹכִיָּה
עֵינֵי עֵינֵי יִרְדָּה מַיִם

הַעַמִּים: כִּי-רָחַק מִמֶּנִּי
מִנְחָם מִשִּׁיב נַפְשִׁי
הָיוּ בְנֵי שׁוֹמְמִים
כִּי גָבַר אוֹיֵב:

7 — I REBELLED (Lam. 1:17-20)

PROPHET:

Zion spreads her hands, she has no comforter:
the Eternal commanded for Jacob,
that his foes surround him;
Jerusalem became impure among them.

WIDOW: Righteous is the Eternal;
For I rebelled against His mouth:
Listen, oh all people, and see my pain:
my virgins and my young men
have gone into captivity.

I called for my lovers, but they deceived me:
my priests and my elders expired in the city,

while they searched for food
to restore their souls.

Behold, Eternal; for I am in distress:
my bowels churned;
my heart turned within me;
for grievously I rebelled:

PEOPLE:

abroad the sword makes childless,
at home is as death.

8 — THEY HEARD (Lam. 1:21-22)

WIDOW:

They heard that I sigh:
"There is none to comfort me."
All my foes heard of my trouble,
and are glad you have done it.
You will bring the day you proclaimed,
and they shall be like me.

Let all their evil come before you,
and do to them as you did to me
for all my transgressions:
for many are my sighs, and my heart is faint.

9 — HIS ANGER (Lam. 2:1-5)

PROPHET:

How the Lord in His anger
covered Zion's daughter with a cloud,
and hurled from heaven to earth
the beauty of Israel,
and remembered not His footstool
in the day of His anger!

7 — מְרִיתִי

הָעַמִּים:

פָּרְשָׁה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ
... לִיעֶקֶב
סָבִיבוּ צָרֶיךָ הָיְתָה
יְרוּשָׁלַם לְנֶדֶה בִּינֵיהֶם:

צָדִיק הוּא ...

כִּי פִיהוּ מְרִיתִי
שָׁמְעוּ נָא כָּל-עַמִּים וְרָאוּ מַכְאֲבִי
בְּתוֹלְתִי וּבְחוּרִי
הִלְכוּ בְּשָׁבִי:

קָרָאתִי לַמַּאֲהָבִי הֵמָּה רְמוּנִי
כִּהְנִי וְזָקְנִי בָּעִיר גָּעוּ

נָבִיא: כִּי-בִקְשׁוּ אֶכֶל לָמוֹ
וַיִּשְׁיבוּ אֶת-נַפְשָׁם:

הָעַמִּים: רָאָה ... כִּי-צָר־לִי
מַעֲי חֲמַרְמָרוֹ
נִהַפֵּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי
כִּי מָרוּ מְרִיתִי

נָבִיא:

מִחוּץ שְׂכֵלָה-חָרֵב
בְּבֵית כְּמוֹת:

8 — שָׁמְעוּ

הָעַמִּים:

שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אֲנִי
אֵין מְנַחֵם לִי
כָּל-אֹיְבֵי שָׁמְעוּ רָעָתִי
שָׁשׂוּ כִּי אֵתָּה עָשִׂיתָ
הַבֹּאֶת יוֹם-קִרְאָתְךָ
וַיְהִיו כְּמוֹנִי:

תָּבֵא כָּל-רָעָתְךָ לִפְנֶיךָ
וְעוֹלָל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלֵלָתָ לִי
עַל כָּל-פְּשָׁעֵי
כִּי רַבּוֹת אֲנֻחָתִי וְלִבִּי דָּוִי:

9 — אָפוּ

הָעַמִּים:

אֵיכָּה יַעֲיֵב בְּאָפוֹ אֲדָנִי
אֶת-בֶּת-צִיּוֹן
הַשְּׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ
תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא-זָכַר הַדָּם-רִגְלִיו
בְּיוֹם אָפוֹ:

The Lord swallowed without pity
Jacob's habitations;
He tore down, in His wrath,
Judah's daughter's strongholds.
He brought them to the ground:
He profaned the kingdom and its princes.

בלע אֲדֹנִי וְלֹא חֲמַל
אֶת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב
הָרַס בְּעֵבְרוֹתוֹ
מִבְצָרֵי בִתְיָהוּדָה
הִגִּיעַ לָאָרֶץ
חָלַל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ:

He cut off in fierce anger every horn of Israel:
He withdrew His right hand from before the foe,
He burned Jacob like a flaming fire,
devouring all around.

גָּדַע בַּחֲרֵי אֵף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל
הָשִׁיב אַחֲרָיו יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב
וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֹהֶבֶת
אֲכָלָה סָבִיב:

He bent his bow like an enemy:
He stood with His right hand like a foe;
and slew all pleasant to the eye
in the tent of Zion's daughter:
He poured out His fury like fire.

דָּרַךְ קִשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב
נָצַב יְמִינוֹ כְּצָר
וַיַּהַרֵג כָּל מְחַמְדֵּי־עֵינַי
בְּאֹהֶל בִּתְצִיּוֹן
שָׁפַךְ כְּאֵשׁ חֲמָתוֹ:

The Lord became as an enemy:
He swallowed Israel,
He swallowed all her palaces:
He destroyed all his strongholds,
and in Judah's daughter
multiplied mourning and sorrow.

הָיָה אֲדֹנִי כְּאוֹיֵב
בָּלַע יִשְׂרָאֵל
בָּלַע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ
שִׁחַת מִבְצָרָיו
וַיִּרְבַּ בְּבִתְיָהוּדָה
תַּאֲנִיָּה וְאֲנִיָּה:

10 — CAST OFF (Lam. 2:6-7)

WIDOW:

And He shook off His tabernacle like a garden:
He destroyed His congregation;

10 — זָנַח

הָעַמִּים:

וַיַּחֲמֹס בְּגֹן שָׂכּוֹ
שִׁחַת מוֹעֵדוֹ

The Eternal has caused to be forgotten
the feasts and sabbaths in Zion,

אֲדֹנִי: שָׁכַח ...
בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת

and in His indignation rejected king and priest.

הָעַמִּים: וַיִּנָּאץ בְּזַעַם־אָפוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן:

The Lord cast off His altar,
He abhorred His sanctuary;
He gave to the enemy's hand her palace walls:

זָנַח אֲדֹנִי מִזְבְּחוֹ
נָאֵר מִקְדָּשׁוֹ
הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמַת אַרְמְנוֹתֶיהָ

They made a noise in the Eternal's house
as on a feast day.

אֲדֹנִי: קוֹל נִתְּנָו ...
כְּיוֹם מוֹעֵד:

11 — MEASURING LINE (Lam. 2:8)

PROPHET:

The Eternal devised to destroy
the wall of the daughter of Zion:
He stretched out a line,
He withdrew not His hand from devouring:
Thus He caused to mourn rampart and wall
together they languished.

11 — קוֹ

הָעַמִּים:

חָשַׁב ... לְהַשְׁחִית
חוֹמַת בִּתְצִיּוֹן
נָטָה קוֹ
לֹא־הָשִׁיב יָדוֹ מִבִּלְעַ
וַיֹּאבֵל־חָל וְחוֹמָה
יַחַדוּ אֲמָלְלוּ:

12 — NO LAW (Lam. 2:9-10)

PROPHET:

Sunk into the ground are her gates;
He destroyed and broke her bars:
her kings and her princes are among the
heathen: The law is no more;
And her prophets find no vision from the Eternal.

The elders of the daughter of Zion
sit in silence upon the ground;
they heaped dust upon their heads,
girded with sackcloth:
Jerusalem's virgins
bow their heads to the ground.

13 — CHILDREN (Lam. 2:11-12)

PROPHET:

Consumed with tears are my eyes,
Troubled are my bowels,
Spilled on the earth is my liver
for the destruction of the daughter of my people;

for the children and sucklings faint
in the city streets.

To their mothers they say,

CHILDREN: Where is the wheat and the wine?

PROPHET:

When they faint as the slain
in the streets of the town,
when their souls are shed
in the bosom of their mothers.

14 — YOUR PROPHETS (Lam. 2:13-14)

LORD:

What shall I testify for you?
What shall I compare to you,
O daughter of Jerusalem?
What shall I equal to you,
that I might comfort you,
virgin daughter of Zion?
For vast as the sea is your breach!
Who can heal you?

Your prophets have seen for you vain delusions:
and they have not exposed your iniquity,
to turn back your captivity;

12 — אין תורה

אלמנה ואדני:

טבעו בארץ שעריה
אבד ושבר בריחיה
מלכה ושריה בגוים
אין תורה
גם נביאיה לא מצאו חזון ...

ישבו לארץ ידמו
זקני בת ציון
העלו עפר על ראשם
קגרו שקים
הורידו לארץ ראשן
בתולת ירושלם:

13 — עולל

אלמנה ואדני:

כלו בדמעות עיני
אלמנה: חמרמרו מעי
נשפך לארץ כבדי
אדני: על שבר בת עמי

אלמנה ואדני: בעטף עולל ויונק
ברחבות קריה:

אלמנה: לאמתם יאמרו

עוללים: איה דגן ויין

אלמנה:

בהתעטפם כחלל
ברחבות עיר
אלמנה ואדני: בהשתפך נפשם
אל חיק אמתם:

14 — נביאיך

נביא:

מה אעידך
מה אדמה לך
הבת ירושלם
מה אשוה לך
ואנחמך
בתולת בת ציון
כי גדול כים שברך
מי ירפא לך:

נביאיך חזו לך שוא ותפל
ולא גלו על עונך
להשיב שביתך

but have seen for you
vain burdens and seductions.

15 — THEY HISS (Lam. 2:15-17)

LORD:

They clap their hands at you,
all who pass this way;
they hiss and wag their heads
at the daughter of Jerusalem:

PEOPLE:

Is this the city called
the perfection of beauty,
the joy of all the earth?

LORD:

They gape their mouths at you, all your enemies;
they hiss and gnash their teeth:
They say,

PEOPLE:

We have swallowed her:
This indeed is the day we awaited!
Now we found it! Now we see it!

PROPHET:

Done
is what the Eternal devised;
He has finished His word
that He commanded in days of old:
(+WIDOW:) He threw down without pity,
and made your foe rejoice over you;
He exalted your enemy's horn.

16 — O WALL (Lam. 2:18-19)

PROPHET:

Their heart cried to the Lord:

LORD:

"O wall of the daughter of Zion,
let tears descend like a river
day and night give yourself no relief:
let the apple of your eye not cease."

PROPHET:

Arise, cry out in the night,
As the watches begin;
pour out your heart like water
before the face of the Lord:

וַיַּחֲזוּ לָךְ
מִשְׁאוֹת שְׁוֹא וּמִדּוּחִים:

15 — שָׂרְקוּ

נְבִיא:

סָפְקוּ עֲלֶיךָ
כַּפִּים כָּל־עַבְרֵי דֶרֶךְ
אֶלְמָנָה: שָׂרְקוּ וַיִּנְעוּ רֹאשָׁם
עַל־בֵּת יְרוּשָׁלַם

הָעַמִּים:

הַזֹּאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ
כָּל־יֶלֶת יָפִי
מְשׁוֹשׁ לְכָל־הָאָרֶץ:

נְבִיא:

פָּצוּ עֲלֶיךָ פִּיהֶם כָּל־אוֹיְבֶיךָ
אֶלְמָנָה: שָׂרְקוּ וַיַּחֲרֹקוּ־שֵׁן
אָמְרוּ

הָעַמִּים:

בָּלַעְנוּ
אָךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינָהוּ
מִצְאָנוּ וְרֹאִינוּ:

הָעַמִּים:

(וְאֶלְמָנָה וְאֶדְנִי:) עָשָׂה ...
אֲשֶׁר זָמַם
(וְאֶלְמָנָה:) בָּצַע אֶמְרָתוֹ
אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם
הָרָס וְלֹא חָמַל
אֶדְנִי: וַיִּשְׂמַח עֲלֶיךָ אוֹיֵב
הָעַמִּים: הָרִים קָרוֹ צְרִיךְ:

16 — חוֹמַת

אֶלְמָנָה:

צָעַק לָבָם אֶל־אֶדְנִי

נְבִיא:

חוֹמַת בֵּת־צִיּוֹן
הוֹרִידִי כִנְחַל דְּמָעָה
יוֹמָם וְלַיְלָה אֶל־תִּתְּנִי פּוּגַת לָךְ
אֶל־תִּדְּם בֵּת־עֵינֶיךָ:

אֶדְנִי:

קוּמִי רְנִי בַלַּיִל
לְרֹאשׁ אֲשֻׁמְרוֹת
שִׁפְכִי כַּמִּים לִבֶּךָ
נִכַח פְּנֵי אֶדְנִי

(+LORD:) Lift your hands
toward Him
PROPHET/LORD: for the lives of your children,
who faint in hunger at the head of every street.

17 — WITHOUT PITY (Lam. 2:20-22)

WIDOW:

Behold, Eternal, and consider
to whom you have done this.

Shall the women eat their offspring,
children they swaddled?
Shall there be slain in the sanctuary of the Lord
priest and prophet?

Lying on the ground in the streets
are young and old,
my virgins and my young men
have fallen by the sword;
You slew in the day of your anger,
You slaughtered without pity;

You called, as to a feast day,
my fears on every side;
so none in the day of the Eternal's wrath
escaped or remained;
those I swaddled and reared my foe consumed.

———— INTERMISSION ————

18 — DARKNESS (Lam. 3:1-6)

PROPHET:

I am the man who has seen affliction
by the rod of His wrath.

WIDOW: He drove me and made me walk
in darkness and not light.
Surely against me He turns His hand,
(+PROPHET:) Again and again all the day.

He aged my flesh and my skin,
He broke my bones.
He built against me
and compassed me with gall and travail.
In darkness He made me dwell,
(+PROPHET:) Like those forever dead.

עוללים: שאי
אליו בפיו
על־נפש עוללך
העטופים ברעב בראש כל־חוצות:

17 — לא חמלת

העמים:

ראה ... והביטה
למי עוללת כה

אדני: אם־תאכלנה נשים פרים
עללי טפחים
העמים: אם־יהרג במקדש אדני
כהן ונביא:

שכבו לארץ חוצות
נער וזקן
בתולתי ובחורי
נפלו בקרב
הרגת ביום אפך
טבחת לא חמלת:

תקרא כיום מועד
מגורי מסביב
ולא היה ביום אף...
פליט ושריד
אשר־טפחתי ורבייתי איבי כלם:

———— הפסקה ————

18 — חשך

העמים (גברים):

אני הגבר ראה עני
בשבת עברתו:

אותי נהג וילך
חשך ולא־אור:
אך בי־ישב
יהפך ידו כל־היום:

בלה בשרי ועורי
שבר עצמותי:
בנה עלי
ויסף ראש ותלאה:
במחשכים הושיבני
כמתי עולם:

19 — MY WAYS (Lam. 3:7-18)

WIDOW:

He hedged me about
and I cannot get out,
He made my fetters heavy.
Yea, though I cry and shout,
My prayer He shuts out.
He hedged my ways with hewn stone,
my paths He twisted.

He is a bear lying in wait
To me a lion in hiding;
My ways He removed,
and He pulled me in pieces.
He set me in desolation.
He bent His bow
and stood me as the arrow's mark.

Into my reins He sent the sons of His quiver;

I was laughter to all my people,
their song all the day.

PEOPLE:

He satiated me with bitterness,
He made me drunk with wormwood.

And He broke my teeth with gravel;
He covered me with ashes.

WIDOW:

And peace you removed from my soul;
I forgot goodness.
And I said, "Perished is my strength
and my hope from the Eternal."

20 — HOPE (Lam. 3:19-24)

WIDOW:

Remember my trouble and exile,
the wormwood and gall.
My soul still remembers and is humbled.
This I returns to my heart, therefore I hope.

PEOPLE:

By the mercies of the Eternal
are we not consumed,
for His compassions are never-ending;
Each morning they are new.

WIDOW/PROPHET: Great is your faithfulness!

19 — דְּרָכַי

הָעַמִּים:

גָּדַר בְּעַדִּי
וְלֹא אֵצֵא
הַכְּבִיד נִחְשָׁתִי:
גַּם כִּי אֶזְעַק וְאֶשׁוּעַ
שָׁתַם תְּפִלָּתִי:
גָּדַר דְּרָכַי בְּגִזִּית
נִתְיַבְּתִי עֲוֹה:

דָּב אֲרֵב הוּא
לִי אֲרִיָּה בְּמַסְתָּרִים:
דְּרָכַי סוּרָה
וַיִּפְשַׁחֲנִי
שָׁמְנִי שָׁמָם:
דֶּרֶךְ קִשְׁתּוֹ
וַיַּצִּיבֵנִי כַּמֶּטְרָא לַחֵץ:

הֵבִיא בְּכָלִיּוֹתַי בְּנֵי אֶשְׁפָּתוֹ:

נָבִיא: הָיִיתִי שָׁחַק לְכָל־עַמִּי
נִגְיַתָם כָּל־הַיּוֹם:

אֶלְמָנָה:
הַשְׁבִּיעַנִי בְּמָרוֹרִים
הַרוּנִי לַעֲנָה:

וַיִּגְרַס בְּחֶצֶץ שָׁנִי
הַכְפִּישָׁנִי בְּאַפָּר:

הָעַמִּים:
וַתִּזְנַח מִשְׁלוֹם נַפְשִׁי
נָשִׁיתִי טוֹבָה:
וְאָמַר אֲבָד נֶחְצִי
וַתּוֹחַלְתִּי ...

20 — אוֹחִיל

הָעַמִּים:

זָכַר־עֲנִי וּמְרוֹדִי
לַעֲנָה וְרָאשׁ:
זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתִשׁוּחַ עָלַי נַפְשִׁי:
זֹאת אָשִׁיב אֶל־לְבִי עַל־כֵּן אוֹחִיל:

אֶלְמָנָה וְנָבִיא:

חֶסֶדִּי ...
אֶלְמָנָה: כִּי לֹא־תִמְנוּ
(וְנָבִיא): כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו:
הָעַמִּים: חֲדָשִׁים לַבִּקְרִים

רַבָּה אֱמוּנָתְךָ:

PEOPLE: "My portion is the Eternal,"
says my soul,
therefore in Him I hope.

21 — GOOD (Lam. 3:25-33)

PROPHET:

Good is the Eternal to those who wait for Him,
to the soul seeking Him.
Good is it to hope in silence
for the Eternal's salvation.
Good is it for a man to bear a yoke in his youth.

Let him sit alone in silence,
for what is laid on him.
Let him put his mouth in the dust;
if there may yet be hope.
Let him give the smiter his cheek:
let him be filled with reproach.

For the Lord will not cast off forever:
For though He causes grief,
yet will He pity by His abundant mercy.
For He does not willingly afflict,
Nor grieve the sons of men.

22 — MOST HIGH (Lam. 3:34-39)

PROPHET:

To crush under foot all prisoners of the earth,
To deny a man his rights
before the face of the Most High,
To pervert a man's cause
the Lord does not approve.

Who can speak and it come to pass
when the Lord commands it not?
Is it not from the Most High's mouth
the evil and the good proceed?
Why would a living man complain —
a man who is punished for his sins?

23 — THE DESTRUCTION (Lam. 3:40-48)

PEOPLE:

Let us search and try our ways,
and return to the Eternal.
Let us lift our hearts with our hands
to God in the heavens.
We have sinned
and have rebelled:
You have not forgiven.

אֶלְמֶנָה וְנָבִיא: חֶלְקִי ...
אֶמְרָה נַפְשִׁי
הָעַמִּים: עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ:

21 — טוֹב

אֶלְמֶנָה:
טוֹב ... לְקוֹ
לְנַפֵּשׁ תִּדְרָשֶׁנּוּ:
טוֹב וַיִּחַל וְדוֹמָם
לְתִשׁוּעַת ...
טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו:

אֲדֹנָי: יֹשֵׁב בְּדָד וַיִּדֹם
כִּי נָטַל עָלָיו:
יִתֵּן בְּעַפְרֵי פִיהוּ
אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה:
יִתֵּן לְמַכְהוֹ לְחֵי
יִשְׁבַּע בְּחִרְפָּה:

אֶלְמֶנָה: כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי:
כִּי אִם־הוֹגָה
וְרוּחַם כָּרַב חֲסִדָּיו:
כִּי לֹא עָנָה מַלְבוּ
וַיִּגַּה בְּנִי־אִישׁ:

22 — עֲלִיוֹן

אֲדֹנָי:
לִדְכָא תַחַת רַגְלָיו כָּל אֲסִירֵי אֶרֶץ:
לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר
נִגְדַּת פְּנֵי עֲלִיוֹן:
לְעוֹת אָדָם בְּרִיבוֹ
אֲדֹנָי לֹא רָאָה:

מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי
אֲדֹנָי לֹא צָוָה:
מִפִּי עֲלִיוֹן
לֹא תֵצֵא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב:
מִה־יִתְאוּנוּ אָדָם חַי
גֶּבֶר עַל־חַטָּאוֹ:

23 — הַשֹּׁכֵר

אֶלְמֶנָה: נַחֲפָשָׁה דִרְכֵינוּ
נָבִיא: וְנַחֲקָרָה
אֲדֹנָי: וְנִשְׁוֹכָה ...
נָבִיא: נִשָּׂא לְבַבְנוּ אֶל־כַּפָּיִם
אֶל־אֵל בְּשִׁמְיָם:
אֶלְמֶנָה: נַחֲנוּ פִשְׁעֵנוּ
(וְנָבִיא וְאֲדֹנָי:) וּמְרִינוּ
אֶתָּה לֹא סָלַחְתָּ:

You covered with anger, and pursued us:
You slew without pity.

סִכַּתָּה בְּאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ
הִרְגָתָ לֹא חֲמִלָתָ:

PEOPLE: You covered yourself with a cloud,
so prayer cannot pass through.
You made us offscouring and refuse
in the midst of the people.

סִכַּתָּה בְּעָנָן לְךָ
מִעֲבוּר תִּפְלָה:
סָחִי וּמָאוֹס תִּשְׁיִמְנוּ
בְּקֶרֶב הָעַמִּים:

All our foes have opened their mouths against us.
Fear and the pit came upon us,
Devastation and destruction.

כָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ:
פֶּחַד וּפֶחַת הָיָה לָנוּ
הַשָּׂאת וְהַשְׁבֵּר:

PROPHET:
With rivers of water my eye runs down
(+PEOPLE:) for the destruction
of the daughter of my people.

אֲדָנִי:
פִּלְגֵי־מִים תִּרְדַּ עֵינִי
(וְאֶלְמָנָה:) עַל־שֹׁבֵר
בַּת־עַמִּי:

24 — IN THE DUNGEON (Lam. 3:49-66)

24 — בְּבוֹר

PROPHET:
My eye pours out without ceasing,
without remission;
Until the Eternal looks down
and beholds from the heavens,
My eye abused my soul,
for all my city's daughters.

אֶלְמָנָה:
עֵינִי נִגְרָה וְלֹא תִדְמָה
מֵאִין הַפְּגוּת:
עַד־יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ...
(וְאֲדָנִי:) מִשְׁמַיִם:
עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי
מִכָּל בָּנוֹת עִירִי:

My foes, without a cause,
Hunted me like a bird.
My life they silenced in the dungeon,
and cast a stone on me.
Waters flooded o'er my head;
I said: "I am cut off!"

צוּד צְדוֹנִי בְּצַפּוֹר
אֹיְבֵי חֲנָם:
צָמְתוּ בְּבוֹר חַיִּי
וַיִּדּוּ־אֶבֶן בִּי:
צְפוּ־מִים עַל־רֹאשִׁי
אָמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי:

I called your name, O Eternal,
from the lowest dungeon.
You heard my voice:
"Hide not your ear from my sighs, from my cries!"
You drew near the day I called on you.
You said:

קָרָאתִי שְׁמְךָ ...
מִבוֹר תַּחְתִּיּוֹת:
קוֹלִי שָׁמַעְתָּ
אֶל־תַּעֲלֵם אָזְנוֹךָ לְרוּחֹתִי לְשׁוֹעֲתִי:
קִרְבָּתְךָ בְּיוֹם אֶקְרָאָךָ
אָמַרְתָּ

LORD: Fear not!

אֲדָנִי: אַל־תִּירָא:

You pleaded, Lord, the cause of my soul!
You redeemed my life.
You saw my injustice, Eternal; judge my cause.
You saw all their vengeance,
all their thoughts against me.

אֶלְמָנָה: רִבֵּית אֲדָנִי רִיבֵי נַפְשִׁי
גָּאַלְתָּ חַיִּי:
רָאִיתָה ... עוֹנֵתִי שְׁפָטָה מִשְׁפָּטִי:
רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם
כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם לִי:

You heard their reproach, O Eternal,
all their thoughts against me;

שָׁמַעְתָּ חֲרָפָתָם ...
כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם עָלַי:

The lips of those who rose against me,
their musings 'gainst me all the day.
Regard their sitting and their rising:
I am their mocking song.

Reward them, O Eternal,
according to the work of their hands!
Give them stubborn hearts
that your curse may be upon them!
Pursue in anger and destroy them
from under the Eternal's heavens.

25 — GOLD (Lam. 4:1-2)

LORD:

How dim is the gold!
Changed is the most fine gold!
Poured out are the holy stones
at the head of every street!

The precious sons of Zion,
worth their weight in pure gold,
how they are esteemed as jars of clay,
the work of the potter's hands!

26 — THE SUCKLING (Lam. 4:3-4)

LORD:

Even jackals give the breast
to nurse their young,
Cruel is the daughter of my people,
like ostriches in the wilderness.

The suckling's tongue clings for thirst
to the roof of his mouth;
The children ask for bread;
none is there to disperse it for them.

27 — FAMINE (Lam. 4:5-10)

WIDOW:

Those who richly feasted
are wasted in the streets,
Those brought up in scarlet
embrace heaps of dung.

LORD:

For greater is the guilt
of the daughter of my people
than the sin of Sodom
that was overthrown in an instant
and no hands fell on her.

שְׁפִתֵי קָמִי
וְהִגִּיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם:
שִׁבְתֶּם וְקִיַּמְתֶּם הַבִּיטָה
אֲנִי מִנְּגִינְתֶּם:

תָּשִׁיב לָהֶם גָּמוּל ...
כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם:
תִּתֵּן לָהֶם מַגְנֵת־לֵב
תִּאֲלָתֶךָ לָהֶם:
תִּרְדֹּף בָּאֵף וְתִשְׁמִידֵם
מִתַּחַת שָׁמַי ...

25 — זָהָב

הָעַמִּים:

אֵיכָה יוֹעַם זָהָב
יִשְׁנֹא הַכֶּתֶם הַטּוֹב
תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבָנֵי־קֹדֶשׁ
בְּרֹאשׁ כָּל־חֻצוֹת:

בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים
הַמְּסֻלָּאִים בְּפֶזֶז
אֵיכָה נִחְשְׁבוּ לִנְבִל־חֶרֶשׁ
מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר:

26 — יוֹנֵק

עוֹלָלִים:

גַּם־תִּנּוּן חָלְצוּ שֵׁד
הַיִּנִּיקוּ גוּרֵיהֶן
בַּת־עַמִּי לֹא־קָזַר
כִּיעָנִים בַּמִּדְבָּר:

(וְאֲדָנִי): דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק
אֶל־חִכּוֹ בְּצֶמֶא
עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם
פֶּרֶשׁ אֵין לָהֶם:

27 — רָעָב

הָעַמִּים:

הָאֲכָלִים לַמַּעֲדָנִים
נִשְׁמּוּ בַּחֻצוֹת
הָאֲמָנִים עָלַי תוֹלָע
חִבְקוּ אֶשְׁפֹּתוֹת:

נְבִיא:

וַיִּגְדֵּל עוֹן
בַּת־עַמִּי
מִחַטָּאת סֹדֶם
הַהַפּוּכָה כְּמוֹ־רָגַע
וְלֹא־חָלוּ בָּהּ יָדַיִם:

Purer than snow were her Nazarites,
whiter were they than milk,
ruddier in frame than rubies,
a sapphire set apart.

Blacker than coal is their countenance,
they are unknown in the streets,
their skin clings to their frame,
withering like a tree.

WIDOW:

Better are those slain with sword
than those slain with famine
who waste away, pierced
for lack of the fruits of the field.

LORD:

The hands of compassionate women
have boiled their own children:
they became their food,
in the destruction of the daughter of my people.

28 — DEPART (Lam. 4:11-16)

PROPHET:

The Eternal has finished His fury,
He has fiercely poured out His anger
and kindled a fire in Zion,
devouring its very foundations.

Kings of the earth cannot believe,
nor all the inhabitants of the world,
that enemy and foe could enter
the gates of Jerusalem.

For the sins of her prophets,
the iniquities of her priests,
who shed in her midst the blood of the just.

They staggered blindly in the streets,
polluted with blood,
so none dared touch their garments.

"Depart, unclean!"

they cried to them,

"depart, depart, touch not!"

When they fled and staggered,

they said among the heathen,

"They shall no more sojourn with us."

זָכוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג
צָחוּ מִחֶלֶב
אָדָמוּ עָצָם מִפְּנִינִים
סָפִיר גְּזָרְתָם:

חֹשֶׁךְ מִשְׁחֹר תֶּאֱרָם
לֹא נִכְרוּ בַּחוּצוֹת
צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם
יָבֵשׁ הָיָה כְּעֵץ:

הָעַמִּים:
טוֹבִים הָיוּ חֲלִי־חֶרֶב
מִחֲלִי רָעָב
שֶׁהֵם יָזוּבוּ מִדְּקָרִים
מִתְּנוּבַת שָׂדֵי:

נָבִיא:
יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת
בָּשְׁלוּ יִלְדֵיהֶן
עוֹלָלִים: הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ
נָבִיא: בָּשָׁבַר בַּת־עַמִּי:

28 — סוּרוּ

הָעַמִּים:
כָּלָה ... אֶת־חֲמָתוֹ
שָׁפַךְ חֲרוֹן אָפוֹ
וַיִּצַּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן
וַתֹּאכַל יְסוּדֶתֶיהָ:

לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ
וְכָל יִשְׁבֵי תֵבֶל
כִּי יָבֹא צָר וְאוֹיֵב
בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם:

אֲדָנִי: מַחֲטָאת נְבִיאֶיהָ
עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ
הַשֹּׁפְכִים בְּקֶרְבָּה דַם צַדִּיקִים:

נָעוּ עוֹרִים בַּחוּצוֹת
נִגְאַלוּ בַדָּם
בְּלֹא יוֹכְלוּ יָגְעוּ בִּלְבָשִׁיהֶם:

הָעַמִּים: סוּרוּ טָמֵא
אֲדָנִי: קְרָאוּ לָמוֹ
הָעַמִּים: סוּרוּ סוּרוּ אֶל־תִּגְעוּ
אֲדָנִי: כִּי נָצוּ גַם־נָעוּ
אָמְרוּ בְּגוֹיִם
הָעַמִּים: לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר:

The Eternal's face divided them,
no more will He look on them;
(+LORD:) they honored not the priests,
(+LORD:) they favored not the elders.

29 — OUR END (Lam. 4:17-20)

WIDOW:

Again and again our eyes failed
looking in vain for our help,
in our watching, we watched
for a nation unable to save.

They hunt our steps,
we cannot walk in our streets;
our end is near, our days are fulfilled,
surely our end has come.

Our pursuers are swifter than eagles of heaven;
on the mountains they chased us,
in the wilderness they waited for us.

The breath of our nostrils, the Eternal's anointed,
was taken in their pits,
the one of whom we said,
"In his shadow shall we live among the heathen."

30 — DAUGHTER OF EDOM (Lam. 4:21-22)

PROPHET:

Rejoice and be glad!

O daughter of Edom,
who dwells in the land of Uz;
even to you the cup shall pass through,
making you drunk and naked.

Finished is your iniquity, O daughter of Zion,
no more will He carry you captive;
He will visit your iniquity,
O daughter of Edom,
uncovering your sins.

31 — OUR FATHERS (Lam. 5:1-10)

PEOPLE:

Remember, Eternal, what happened to us,
behold and see our reproach.
Our inheritance is given to strangers,
our houses to foreigners.

PEOPLE: Orphans are we,
without father; our mothers are as widows.

פְּנֵי ... חִלְקֵם
לֹא יוֹסִיף לְהִבִּיטָם
פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נִשְׁאוּ
וְזִקְנִים לֹא חָנְנוּ:

29 — קִצְּנוֹ

הָעַמִּים:

עוֹדִינָה תִכְלִינָה עֵינֵינוּ
אֶל־עֲזָרָתָנוּ הִבֵּל
בְּצַפִּיתָנוּ צַפִּינוּ
אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשֵׁעַ:

צָדוּ צִעְדֵינוּ
מַלְכַת בְּרוּחֲבֵיתָנוּ
קָרִב קִצְּנוּ מְלֹאוּ יָמֵינוּ
כִּי־בָא קִצְּנוּ:

קָלִים הֵיוּ רֹדְפֵינוּ מִנְּשָׁרֵי שָׁמַיִם
עַל־הַהָרִים דָּלְקָנוּ
בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ:

רוּחַ אִפְּנוּ מְשִׁיחַ ...
נִלְכַּד בְּשַׁחֲתוֹתָם
אֲשֶׁר אָמַרְנוּ
בְּצִלּוֹ נַחֲיָה בְּגוֹיִם:

30 — בִּתְאֶדוֹם

אֶלְמָנָה וְהָעַמִּים (נָשִׁים):
שִׁישִׁי וְשִׁמְחִי

אֶדְנִי: בִּתְאֶדוֹם
יּוֹשֶׁבֶת בְּאַרְץ עוּז
גַּם־עֲלֶיךָ תַעֲבֹר־כּוֹס
תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי:

תַּם־עוֹנֶךָ בִּתְצִיּוֹן
אֶלְמָנָה וְנָשִׁים: לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ
פֶּקֶד עוֹנֶךָ
(וְאֶדְנִי: בִּתְאֶדוֹם)
גָּלָה עַל־חַטֹּאתֶיךָ:

31 — אֲבֹתֵינוּ

אֶלְמָנָה:

זָכֹר ... מַה־הָיָה לָנוּ
הַבִּיטָה וּרְאָה אֶת־חֲרָפָתָנוּ:
נִחַלְתָנוּ נְהַפְכָה לְזָרִים
בֵּיתֵנוּ לְנֹכְרִים:

עוֹלָלִים: יְתוּמִים הֵיינוּ
אֵין אָב אִמָּתֵינוּ בְּאֶלְמָנוּת:

We must pay for the water we drink,
our wood comes at a price.
Persecution on our necks,
we toil without rest.

מימינו בכסף שתינו
עצינו במחיר יבאו:
על צוארנו נרדפנו
יגענו ולא הונח לנו:

WIDOW: We gave the hand to Egypt,
to fill Assyria with bread.

מצרים נתנו יד
אשור לשבע לחם:

PEOPLE: Our fathers sinned and are no more;
Their iniquities we have borne.
Servants rule us, no one tears us from their hand.

אבותינו חטאו אינם
אנחנו עונותיהם סבלנו:
עבדים משלו בנו פרק אין מידם:

We risk our souls for bread
because of the sword of the wilderness.
Our skin is as hot as a furnace,
because of the raging famine.

עוללים והעמים ואלמנה: בנפשנו נביא לחמנו
מפני חרב המדבר:
עורנו כתנור נכמרו
מפני זלעפות רעב:

32 — CEASED (Lam. 5:11-18)

PROPHET:

Women in Zion were ravished,
virgins of Judah's cities.
Princes hung by their hands;
Elders shown no honor.

32 — שָׁבַת

אלמנה:

נשים בציון ענו
בתלת בערי יהודה:
שרים בידם נתלו
פני זקנים לא נהדרו:

Young men taken to grind,
And boys stumbled under the trees.
Elders ceased from the gate,
young men from their music.

עוללים: בחורים טחון נשאו
ונערם בעץ כשלו:
זקנים משער שבתו
בחורים מנגינתם:

PEOPLE:

Ceased is the joy of our heart,
Our dance is turned to mourning.
The crown fell from our head,
woe to us, for we have sinned!
For this our heart is faint,
for such our eyes are dim,
for Mount Zion, which is astonished,
foxes walk upon it.

אלמנה:

שבת משוש לבנו
נהפך לאבל מחלנו:
נפלה עטרת ראשנו
אוי־נא לנו כי חטאנו:
על־זה היה דוה לבנו
על־אלה חשכו עינינו:
על הר־ציון ששם
שועלים הלכו־בו:

33 — RENEW (Lam. 5:19-22)

PROPHET: You, O Eternal, forever abide,
your throne to all generations!
(+LORD:) forever ... to all generations!

33 — חֲדָשׁ

העמים:

אתה ... לעולם תשב
בסאך לדר ודור:

WIDOW: Why will you
forget us forever, forsaking us
(+LORD:) so many days?

(ועוללים:) למה
לנצח תשכחנו תעזבנו
לארך ימים:

PEOPLE: Return us, Eternal, to you,
and we shall be turned;

עוללים: השיבנו ... אליך
(ונביא:) ונשוב

renew our days
(+LORD:) as of old.

WIDOW:
Have you utterly rejected us?
Are you greatly wroth against us?

נָבִיא: חֲדָשׁ יָמֵינוּ
כְּקֶדֶם:

הָעַמִּים:
כִּי אָסַף־מֵאֵס מְאֹדָּנוּ
קִצְפָּתְךָ עָלֵינוּ עַד־מָאֵד: